

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/163/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6114217156
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6114217156.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ferdinanda Zimmermanna a sudov JUDr. Danice Kočičkovej a JUDr. Amy Odalošovej v právnej veci navrhovateľa Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, proti odporkyni Y. L., nar. XX. XX. XXXX, bytom G. XX, XXX XX W. W., št. občianke SR, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Nám. legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42 176 778 zastúpeného JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom, so sídlom J. Kráľa 5/A, 984 01 Lučenec, o zaplatenie 397,92 € s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu v Banskej Bystrici č.k. 13C 178/2014-55 zo dňa 04. 11. 2014 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v napadnutej časti p o t v r d z u j e .

Navrhovateľ je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy odvolacieho konania vo výške 43,93 € v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka vedený v S. banke, a.s., č.ú. XXXXXXXXXXX/XXXX, VS: XXXXXXX.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd rozhodol tak, že odporkyni uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 20,71 € s 8,75% ročným úrokom z omeškania od 19. 09. 2012 až do zaplatenia v lehote 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia. V prevyšujúcej časti prvostupňový súd návrh zamietol.

O trovách konania rozhodol tak, že uložil navrhovateľovi nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy právneho zastúpenia vo výške 87,02 €.

V odôvodnení rozhodnutia prvostupňový súd uviedol: Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 04. 08. 2014 domáhal od odporkyne zaplatenia sumy 397,92 Eur, kapitalizovaného úroku z omeškania vo výške 64,57 Eur a úroku z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 397,92 Eur od 22. 07. 2014 do zaplatenia a náhrady trov konania.

Svoj návrh odôvodnil tým, že dňa 27. 11. 2009 uzatvoril navrhovateľ ako veriteľ a odporkyňa ako dlžník úverovú zmluvu č. 5911046416 (ďalej „zmluva“), ktorej predmetom bolo poskytnutie revolvingového úveru odporkyni vo výške úverového rámca v sume 320,- Eur prostredníctvom úverovej karty. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú úverové zmluvné podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej „ÚZP“), Príručka pre držiteľa (ďalej len „Príručka“), ktorej súčasťou je Sadzobník poplatkov (ďalej len „Sadzobník“). Odporkyňa podpisom úverovej zmluvy a úverových zmluvných podmienok potvrdila, že bola s nimi oboznámená, rovnako ako potvrdila oboznámenie sa s metodickou príručkou, ktorej súčasťou bol aj Sadzobník poplatkov. Že ide o revolvingový úver, ktorý odporkyňa čerpala prostredníctvom kreditnej karty, je evidentné už zo samotnej lícnej strany úverovej zmluvy, kde je uvedené, že sa dohodla výška kreditného limitu (úverového rámca) ako aj z hlavy 3 ÚZP. Podľa navrhovateľa, vzhľadom na charakter úveru nie je možné určiť výšku ročnej percentuálnej miery nákladov (RRPN) priamo v ÚZ, pretože úver

sa čerpá a dopĺňa na základe vôle odporkyne, a tým sa aj menia údaje relevantné pre výpočet RPMN. Rovnaký názor vyslovil Krajský súd v Prešove v rozhodnutí sp. zn. 6Co/95/2010 zo dňa 27. 01. 2011. Keďže odporkyňa bola v omeškaní s úhradou svojho záväzku tak, ako je uvedené v priloženom splátkovom kalendári, v zmysle Hlavy ÚZP s názvom „Ukončenie úverovej zmluvy“ bola navrhovateľom vyzvaná listom zo dňa 28. 08. 2012 k splateniu celého zostatku úveru, ktorý pozostáva z nezaplatených splátok po splatnosti, upomienky a zmluvnej pokuty a zo zosplatených budúcich splátok, v lehote 15 dní od odoslania výzvy. Navrhovateľ tak eviduje voči odporkyni dlh vo výške 397,92 Eur, z toho istina 313,47 Eur, zmluvný úrok 6,25 Eur, poistenie Bill protection 16,45 Eur, poplatky 12,73 Eur (za výpis z účtu 8,15 Eur, za zaslanie upomienky 4,58 Eur), zmluvná pokuta 4,25 Eur, úrok za hotovostné transakcie 43,55 Eur, úrok za poistné 0,92 Eur, úrok za nevyužitú GP - poistné 0,30 Eur. Ďalej si navrhovateľ uplatnil úrok z omeškania jednak kapitalizovaný vo výške 64,57 Eur (8,75 % ročne zo sumy 397,92 Eur od 12. 09. 2012 do dňa vyhotovenia návrhu, t.j. do 21. 07. 2014) a ďalej vo výške 8,75% ročne zo sumy 397,92 Eur od 22. 07. 2014 do zaplatenia.

Odporkyňa sa k návrhu nevyjadřila.

Podaním doručeným dňa 16. 09. 2014, do konania na strane odporkyne vstúpilo ako vedľajší účastník Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Námestie legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42 176 778, zastúpený advokátom JUDr. Andrejom Cífrom. Vedľajší účastník po oboznámení sa s návrhom, navrhol návrh zamietnuť v časti o zaplatenie sumy 441,78 Eur a vo zvyšnej časti, t.j. do zaplatenia neuhradenej časti čerpaného úveru vo výške 20,71 Eur, návrhu vyhovieť. Poukázal na to, že predložená úverová zmluva neobsahuje zákonom požadované náležitosti v zmysle § 4 ods. 2 písm. g), h), i), j), k) zákona č. 258/2001 Z.z. platného a účinného v čase uzatvorenia zmluvy, v dôsledku čoho sa v zmysle § 4 ods. 3 citovaného zákona považuje poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov. Veriteľ nemôže od spotrebiteľa požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere (§ 4 ods. 4 zákona č. 258/2001 Z.z.). Na základe splátkového kalendára bolo zo strany navrhovateľa odporkyni poskytnuté peňažné prostriedky vo výške 389,45 Eur, pričom odporkyňa doposiaľ uhradila sumu 368,74 Eur. Navrhovateľ má preto právo na zaplatenie neuhradenej časti čerpaného úveru vo výške 20,71 Eur.

Súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania v súlade s § 115a ods. 2 O.s.p., keďže hodnota sporu nedosiahla 1 000,- Eur, a teda jedná sa o drobný spor (§ 200ea O.s.p.), hoci navrhovateľ a vedľajší účastník na strane odporkyne nesúhlasili s tým, aby súd rozhodol vo veci bez nariadenia pojednávania.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi predloženými navrhovateľom, písomným vyjadrením navrhovateľa a vedľajšieho účastníka na strane odporkyne a zistil tento skutkový stav:

Z predložených listinných dôkazov vyplýva, že účastníci konania dňa 27. 11. 2009 uzatvorili úverovú zmluvu č. 59110464165000, ktorej predmetom bolo poskytnutie revolvingového úveru odporkyni s výškou úverového rámca (kreditného limitu) 320,- Eur, s výškou mesačnej splátky 4% z dlžnej čiastky, s dohodnutou ročnou úrokovou sadzbou 26,28% resp. 11,88% ročne (nie je zrejmé, ktorá sadzba platí) a priemernou hodnotou úrokovej miery pre kreditné karty vo výške 19,33 % ročne, bez uvedenia RPMN. V bode 48 zmluvy bolo dohodnuté poistenie úveru, tzv. balíček PREMIUM, vo výške 3,29 Eur mesačne. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú úverové podmienky spoločnosti (ďalej „ÚP“). Odporkyňa svojím podpisom na zmluve potvrdila, že bola s ÚP oboznámená a prejavila súhlas byť nimi viazaná.

Podľa § 1 Hlavy 3 ÚP, revolvingový úver umožňuje klientovi čerpať po odsúhlasení zo strany spoločnosti peňažné prostriedky prostredníctvom kreditnej karty (ďalej „KK“). KK má funkciu identifikačnú a platobnú. Podľa § 5 Hlavy 3 ÚP, maximálna čiastka, ktorú je klient oprávnený z úveru čerpať, je daná nevyčerpaným zostatkom úverového rámca. Podľa § 7 Hlavy 3 ÚP, zmluvné strany sa dohodli, že v priebehu trvania ÚZ je možné meniť úverový rámec.

Podľa § 1 Hlavy 5 ÚP klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutý úver, a to v pravidelných mesačných splátkach, kde termín splatnosti a výška mesačnej splátky je určená v ÚZ. V jednotlivých splátkach sú zahrnuté zmluvne dohodnuté úroky, príslušná časť úverovej istiny, poplatky a zmluvné sankcie (ďalej iba „splátka“).

Podľa § 2 Hlavy 7. ÚP, klient je povinný celý čerpaný úver a všetky záväzky klienta voči spoločnosti splatiť na požiadanie spoločnosti v prípade, že

a) sa oneskoril s platením aspoň dvoch splátok alebo sa oneskoril s platením jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace.

Navrhovateľ listom zo dňa 28. 08. 2012 vyzval odporkyňa k splateniu celého úveru čerpaného na základe zmluvy s tým, že dlžnú sumu 388,75 Eur mala odporkyňa splatiť do 15 dní od odoslania tejto výzvy. Z podacieho hárka vyplýva, že zásielka bola odoslaná na poštovú prepravu dňa 03. 09. 2012, t.j. lehota 15 dní uplynula dňom 18. 09. 2012.

Zo splátkového kalendára vyplýva, že odporkyňa úver riadne a včas nesplácala, za čo jej navrhovateľ účtoval poplatky za upomienky spolu v celkovej výške 16 Eur, zmluvnú pokutu 5,28 Eur. Splátku č. 45 splatnú dňa 20. 04. 2012 a nasledujúce odporkyňa neuhradila ani sčasti, v dôsledku čoho navrhovateľ úver zosplatnil ku dňu 28. 08. 2012. Zosplatnený dlh predstavoval 462,49 Eur, z toho istina 313,47 Eur, úrok 6,16 Eur, poistenie 16,45 Eur, poplatok za výpis z účtu 8,15 Eur, opravné úroky 0,09 Eur, zmluvná pokuta 4,25 Eur, poplatok za zaslanie upomienky 4,58 Eur, úrok za hotovostné transakcie 43,55 Eur, úro za poistné 0,92 Eur, úrok za nevyužitú GP - poistné 0,30 Eur, kapitalizovaný úrok z omeškania 64,57 Eur. Odporkyňa do zosplatnenia uhradila sumu 368,74 Eur, ako bolo zistené súčtom všetkých prijatých platieb od odporkyne v položke splátkového kalendára označeného ako „úhrada“. Po zosplatnení neuhradila nič. Navrhovateľ započítal platby odporkyne sčasti na istinu, sčasti na úrok, na poistenie a na poplatky. Od 12. 09. 2012 (15. deň odo dňa odoslania výzvy na plnenie) do spísania návrhu na súd (21. 07. 2014) navrhovateľ účtoval odporkyňi úrok z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 397,92 Eur, kapitalizovaný vo výške 64,57 Eur.

Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 25 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11. júnom 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak.

Podľa § 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, spotrebiteľským úverom sa rozumie dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme. Podľa § 2 písm. b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať

g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,

h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,

i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota

ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok,

Podľa § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z., v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa § 4 ods. 4 zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka, účinného od 01. 01. 2008, pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak.

Z predložených listín mal súd za preukázané, že niet pochyb o tom, že účastníci konania dňa 27. 11. 2009 uzatvorili úverovú zmluvu na poskytnutie revolvingového úveru na kreditnú kartu s úverovým rámcom 320,- Eur.

Súd preskúmaním úverovej zmluvy zistil, že má písomnú formu, avšak neobsahuje obligatórne náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. g), h), i), j), k) zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom do 31. 12. 2009, v dôsledku čoho sa v zmysle § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z. poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Napriek tejto skutočnosti, navrhovateľ od odporkyne žiadal zaplatenie úveru aj s úrokmi a poplatkami odvolávajúc sa na rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 6Co/95/2010 zo dňa 27. 01. 2011, podľa ktorého výšku RPMN nie je pri revolvingovom úvere možné určiť. Súd sa s týmto názorom nestotožňuje a v tejto súvislosti poukazuje napr. na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/215/2012 zo dňa 10. 10. 2012, ktorý vyslovil opačný názor, t.j. že aj pri revolvingovom úvere musí byť v zmluve uvedený údaj o RPMN.

Keďže by sa mal úver z vyššie uvedených dôvodov považovať za bezúročný a bez poplatkov, súd skúmal, či bol odporkyňou splatený. Zo splátkového kalendára (č.l. 19 - 21) mal súd preukázané, že odporkyňa prostredníctvom kreditnej karty čerpala sumu 389,45 Eur, a navrhovateľovi doposiaľ uhradila sumu 368,74 Eur. Súd zo splátkového kalendára zistil, že navrhovateľ platby odporkyne započítaval na istinu, úroky, poistné, poplatky. Keďže poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov, súd preto zaplatené splátky v celkovej výške 368,74 Eur (č.l. 21) v zmysle § 566 OZ započítal na istinu úveru. Po odpočítaní platieb odporkyne z čerpanej sumy dospel súd k záveru, že odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľovi ešte sumu 20,71 Eur (389,45 Eur - 368,74 Eur). V tejto časti súd návrhu vyhovel a vo zvyšnej časti (uplatnená istina úveru, úroky, poplatky, poistenie, zmluvná pokuta) návrh zamietol.

Navrhovateľ si ako súčasť žalovanej sumy (397,92 Eur) uplatnil okrem dlžnej istiny, úrokov, poplatkov aj poistenie Bill protection vo výške 16,45 Eur a zmluvnú pokutu vo výške 4,25 Eur bez toho, aby tento nárok bližšie odôvodnil.

Pokiaľ ide o poistenie Bill protection, súd sumu 16,45 Eur považoval za poplatok a keďže úver je bez poplatkov, návrh v tejto časti nebol dôvodný.

Podľa § 544 ods. 1, 2 OZ, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 5 Hlavy 7 ÚP, v prípade vzniku akejkoľvek zo skutočností uvedených pod písm. a), b), c) § 2 tejto Hlavy, ak je jej dôsledkom vznik povinnosti klienta uhradiť spoločnosti celý poskytnutý úver, je klient povinný uhradiť spoločnosti súčasne s úverom aj zmluvnú pokutu vo výške ušlého úroku, čiže čiastku, na ktorú by spoločnosti vznikol z titulu úveru nárok, ak by bol úver riadne splácaný v dohodnutých splátkach.

Súd návrh zamietol aj v časti zmluvnej pokuty, nakoľko je dojednaná iba v Úverových podmienkach, ktoré nie sú podpísané odporkyňou, čím nie je splnená základná podmienka platnosti dojednaná zmluvnej pokuty v zmysle § 544 ods. 2 OZ, t.j. že zmluvná pokuta musí byť dojednaná písomne. V spotrebiteľských zmluvách dojednanie zmluvnej pokuty zásadne nemôže byť súčasťou všeobecných obchodných podmienok, ale iba samotnej spotrebiteľskej zmluvy (I. ÚS 3512/11 zo dňa 11. 11. 2013).

Podľa § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom do 31. 01. 2013, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Vzhľadom k tomu, že na strane odporkyne došlo k porušeniu jeho povinnosti splácať poskytnutý úver formou dohodnutých pravidelných mesačných splátok riadne a včas, dostala sa do omeškania, preto navrhovateľovi vzniklo právo na úrok z omeškania. Navrhovateľ vyzval odporkyňu k splateniu celého úveru listom zo dňa 28. 08. 2012 v lehote 15 dní od odoslania tejto výzvy, ktorá bola odoslaná na poštovú prepravu dňa 03. 09. 2012, t.j. lehota 15 dní uplynula dňa 18. 09. 2012 a nasledujúcim dňom (19. 09. 2012) sa odporkyňa dostala do omeškania. K 19. 09. 2012 bol zákonný úrok z omeškania stanovený v zmysle § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom do 31. 01. 2013, vo výške 8,75% ročne. Keďže navrhovateľ si uplatnil jednak kapitalizovaný úrok z omeškania vo výške 64,57 Eur (8,75% ročne zo sumy 397,92 Eur od 12. 09. 2012 do 21. 07. 2014 a ďalej od 22. 07. 2014 do zaplatenia, súd mu priznal zákonný úrok z omeškania z priznanej istiny, t.j. 8,75% ročne zo sumy 20,71 Eur od 19. 09. 2012 do zaplatenia, a vo zvyšnej časti príslušenstva návrh zamietol.

O trovách konania súd rozhodoval podľa § 142 ods. 3 O.s.p. v zmysle ktorého, aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti, v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Vzhľadom k tomu, že v prevažnej časti úspešná odporkyňa si náhradu trov konania neuplatnila, súd jej náhradu trov konania nepriznal. Vedľajšiemu účastníkovi súd priznal náhradu trov právneho zastúpenia, avšak nie v uplatnenej výške.

Základom pre rozhodnutie o trovách vedľajšieho účastníka bolo vyčíslenie trov právneho zastúpenia obsiahnuté vo vyjadrení vedľajšieho účastníka zo dňa 01. 10. 2014 (č.l. 43 a nasl. spisu). Vedľajší účastník si uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia v sume 94,99 Eur za 2 úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia zo dňa 25. 09. 2014, vyjadrenie vo veci samej zo dňa 01. 10. 2014) vo výške tarifnej odmeny 31,54 Eur za každý úkon (z hodnoty veci 462,49 Eur ako súčtu istiny 397,92 Eur a kapitalizovaných úrokov z omeškania v sume 64,57 Eur), k tomu režijný paušál 2 x 8,04 Eur za úkony v roku 2014, 20 % DPH v sume 15,83 Eur.

Súd považuje vyššie uvedené úkony za účelné. Náhrada trov právneho zastúpenia bola priznaná podľa § 10 ods. 1, § 13a ods. 1 písm. a), c), § 16 ods. 3, § 18 ods. 3 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, vo výške 87,02 Eur za 2 úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom zo dňa 25. 09. 2014, vyjadrenie zo dňa 01. 10. 2014) vo výške tarifnej odmeny 28,22 Eur za úkon (§ 10 ods. 1 vyhlášky z istiny 397,92 Eur), k tomu 2x režijný paušál 8,04 Eur za úkony v roku 2014, plus 20 % DPH vo výške 14,50 Eur. Súd priznal odmenu v zmysle § 10 ods. 1 vyhlášky z istiny. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/121/2012 zo dňa 06. 06. 2012, v ktorom sa uvádza, že „vyhláška pri určovaní tarifnej hodnoty vo svojom obsahu výslovne pojednáva o hodnote pohľadávky a nie aj o hodnote príslušenstva pohľadávky. Ak by základom pre výpočet odmeny mala byť aj hodnota príslušenstva, musel by to zákonodarca výslovne uviesť v už spomínanom ust. § 10 ods. 2 vyhlášky. Keďže však zákonodarca vo vyhláške uvedených spôsobom nepostupoval, treba vychádzať z už uvedeného záveru, že tarifnou hodnotou je len hodnota uplatnenej peňažnej pohľadávky a nie hodnota príslušenstva uplatnenej pohľadávky.“

V súlade s § 204 OSP voči rozsudku okresného súdu v časti, v ktorej bol návrh zamietnutý a vo výroku o náhrade trov konania podal odvolanie navrhovateľ. Navrhol rozsudok prvostupňového súdu zrušiť v časti, v ktorej podal odvolanie a vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Odvolanie podal v súlade s § 205 ods. 2 písm. b/ OSP, nakoľko konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci § 205 ods. 2 písm. d/ OSP, nakoľko súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a ust. § 205 ods. 2 písm. f/ OSP, z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho posúdenia veci. Poukázal na to, že vzhľadom na charakter revolvingového úveru, t.j. skutočnosť, že navrhovateľ ani odporca nemôžu vedieť ani nevedia pri uzatváraní zmluvy určiť, kedy a koľko z úveru bude čerpané, nie je možné presne stanoviť výšku poskytnutého úveru, pretože pri takomto type úveru sa zásadne definuje len výška úverového rámca, ktorá v tomto prípade bola 320 €. Navrhovateľ uviedol, že v zmluve je uvedená ročná úroková sadzba vo výške 26,28 %, 11,88%, pričom táto variabilná úroková sadzba závisí od čerpania predmetného úveru odporcu. Podmienky úpravy tejto variabilnej úrokovej sadzby sú presne a jasne ustanovené v sadzobníku poplatkov a odmien. Odporca prevzal sadzobník poplatkov a odmien a prejavil súhlas byť nimi viazaný. Predmetný úver má viaceré špecifické vlastnosti. Variabilná úroková sadzba je ustanovená navrhovateľom v meniacej sa mesačnej hodnote, nakoľko výška úrokovej sadzby záleží najmä na odporcovi, a to akú sumu bude z úverového rámca čerpať. Predmetné podmienky platiace pre úrokové sadzby sú uvedené v Sadzobníku poplatkov a odmien. V úverových zmluvných podmienkach je pre odporcu uvedený príklad, ktorý v obdobnom prípade platí a to v hlave 5 § 9. Zároveň navrhovateľ poukázal na odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Prešove z 27. 01. 2011 sp. zn. 6 Co 95/2010 a má za to, že neuvedenie RPMN je v súlade so zákonom platným v čase uzatvorenia revolvingového úveru. „RPMN predstavuje údaj dôležitý pre vyjadrenie nákladov na úver a spotrebiteľom pomáha tento údaj spoznať, aké všetky náklady budú spojené so spotrebiteľským úverom. Tým, že celkové náklady sú vyjadrené v percentuálnych bodoch, zjednodušuje sa tým spotrebiteľovi porovnanie obdobných produktov na finančnom trhu a tak aj výber toho najakurátnejšieho úveru. Nie vždy je však možné tento údaj v zmluve uviesť, pretože pre jeho vyčíslenie je potrebné mať zastabilizované vstupné údaje o výške úveru, období, splátky úveru a úroky s poplatkami.

Revolvingový úver je však typický tým, že veriteľ ho dopĺňa a úverový vzťah tak môže fungovať neurčitú dobu. Dlžník stále platí, pretože veriteľ mu stále dopĺňa úver a časť splátky sa používa na splatenie poskytnutých úverových prostriedkov a časť na odplatu. Úver je odplatný právny úkon. Na začiatku revolvingového vzťahu sa údaj o RPMN určiť ako tak dá, pretože výška úveru, úroky, poplatky a obdobie úverového vzťahu vychádzajúce z počtu splátok sú zistiteľné. To však už možné nie je v priebehu revolvingu, pretože sa úver čerpá a dopĺňa a tak sa menia údaje relevantné pre výpočet RPMN. Zákon o spotrebiteľských úveroch (zák.č. 258/2001 Z.z.) preto aj výslovne počítá s nemožnosťou určenia RPMN“.

Odvolateľ považoval rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorým priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania za nesprávne, z dôvodu ich neúčelnosti, poukázal na to, že mu bola dňa 29.2.2012 udelená dotácia 4000 Eur.

Odporkyňa sa k odvolaniu nevyjadřila.

Vedľajší účastník na strane odporkyne vo vyjadrení k odvolaniu navrhol rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdiť. Uviedol, že má za to, že navrhovateľ si povinnosť určiť výšku RPMN v predmetnej zmluve splniť mohol. Poukázal tiež na to, že v zmluve o úvere nie je uvedený údaj o priemernej hodnote RPMN. Uviedol, že základné náležitosti spotrebiteľskej zmluvy musia byť výlučne súčasťou listiny obsahujúcej spotrebiteľskú zmluvu samotnú, na ktorú spotrebiteľ pripája svoj podpis (nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 3512/11 zo dňa 11. 11. 2013).

Poukázal tiež, že výška mesačnej splátky, pokiaľ je určená percentuálne (4% z dlžnej čiastky) je pre spotrebiteľa nepresná, nejasná a má za následok, že spotrebiteľ pri reálnom čerpaní finančných prostriedkov objektívne nemôže mať prehľad, za akú cenu (odplatu) kupuje poskytnuté peňažné prostriedky. Cena resp. odplata za poskytnutie služby patrí k najdôležitejším údajom, ktoré spotrebiteľ zvažuje pri rozhodovaní, či je ponúknutý produkt (služba) pre neho výhodná resp. nevýhodná.

Podľa § 5 ods. 1 zák. č. 250/2007 účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy dodávateľ nesmie klamať spotrebiteľa, najmä uvádzať nepravdivé nedoložené, neúplné, nepresné, nejasné, alebo dvojzmyselné údaje, alebo zamlčovať údaje o vlastnostiach výrobku, alebo služby, alebo nákupných podmienkach.

Pokiaľ poskytovateľ spotrebiteľského úveru cielene nastaví svoj produkt tak, že nemožno vopred zistiť, za akých podmienok ho klient kupuje t.j. ako náklady budú vznikať, potom je potrebné hodnotiť takého dojednanie, ako odporujúce zákonu.

Poukázal na § 4 ods. 4 zákona č. 258/2001 účinného v čase uzatvorenia úverovej zmluvy, ktoré vyžadovalo konkretizáciu úrokov a poplatkov, na základe čoho by pre spotrebiteľa bolo zrejmé, akú odplatu má za poskytnutý úver uhradiť. Odplata za úver nebola v predmetnej úverovej zmluve určito a konkrétnym spôsobom dojednaná. Pokiaľ sa pri konkretizácii úrokovej sadzby a poplatkov odkazuje drobnými písmenami v spodnej časti zmluvy na Sadzobník poplatkov, ktorý odporkyňa ani nepodpísala, uvedené nemožno považovať za platné dojednanie odplaty v písomnej podobe a naplnenie zákonného ustanovenia § 4 ods. 4 Zákona o spotrebiteľoch.

Vedľajší účastník pokiaľ ide o odvolanie navrhovateľa proti výroku o trovách konania uviedol, že nárok na odmenu má v súlade s § 137 OSP a čl. 47 ods. 2 Ústavy. Poukázal na účelnosť vynaložených trov vedľajším účastníkom, ako aj na skutočnosť, že združenie má možnosť čerpať podporu od štátu, avšak táto nepokrýva, ani len poštovné výdavky. Občianske združenie je zložené prevažne z laikov v oblasti práva a má právo v súdom konaní vystupovať proti dodávateľovi na základe princípu „rovnosti zbraní“. Práve preto je vedľajší účastník zastúpený advokátom. Vedľajšiemu účastníkovi vznikli trovy z titulu právneho zastúpenia právnym zástupcom podľa vyhl. Ministerstva spravodlivosti SR o odmenách a náhradách advokátov za poskytnutie právnych služieb. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania za jeden úkon 28,22 €, vyjadrenie k odvolaniu a jeden krát réžijný paušál 8,39 €, spolu 36,61 € + 20% DPH v súlade s § 18 ods. 1 Vyhl. 655/2004 Z.z. 7,32 €, spolu 43,93 €.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec v rozsahu podľa § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 1,2 OSP potvrdil.

Podľa § 219 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne (ods. 1). Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd vo veci správne rozhodol, náležite zistil skutkový stav, vec správne skutkovo i právne posúdil a rozhodnutie odôvodnil v súlade so zákonnými požiadavkami na riadne odôvodnenie rozsudku súdu (§ 157 ods. 2 OSP). Odvolací súd rozsudok okresného súdu potvrdil na tom istom skutkovom základe a z tých istých dôvodov, ktoré uviedol v odôvodnení rozhodnutia okresný súd.

Navrhovateľ v odvolaní neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by boli relevantným dôvodom a mohli mať vplyv na výsledok rozhodnutia okresného súdu.

Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa vzhľadom k obsahu odvolania navrhovateľa odvolací súd udáva :

Medzi účastníkmi nebolo sporné, že dňa 27. 11. 2009 uzatvorili úverovú zmluvu na poskytnutie revolvingového úveru na kreditnú kartu s úverovým rámcom 320,- Eur.

Prvostupňový súd preskúmaním úverovej zmluvy zistil, že má písomnú formu, avšak neobsahuje obligatórne náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. g), h), i), j), k) zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom do 31. 12. 2009, v dôsledku čoho sa v zmysle § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z. poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Odvolací súd je v súlade s § 212 ods. 1 OSP rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný. Navrhovateľ v odvolaní nenamietal záver súdu, že zmluva neobsahuje obligatórne náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. i), k) zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom do 31. 12. 2009, v dôsledku čoho sa v zmysle § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z. poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, pričom už vzhľadom na tento záver súdu, ktorý nebol napadnutý odvolaním je sám o sebe dôvodom pre zamietnutie návrhu.

Prvostupňový súd pokiaľ ide o obsahovú náležitosť úverovej zmluvy - uvedenie RPMN poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/215/2012 zo dňa 10. 10. 2012, ktorý vyslovil názor, že aj pri revolvingovom úvere musí byť v zmluve uvedený údaj o RPMN, s týmto záverom súdu sa stotožňuje aj odvolací súd a na zdôraznenie správnosti rozhodnutia dodáva :

Ustanovenie § 4 zákon č. 258/2001 Z.z. (účinného v rozhodnom čase) presne stanovuje, aké formálne a obsahové náležitosti musí mať zmluva s tým, že v ods. 2 písm. j) je uvedené, že táto musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Sám navrhovateľ v odvolaní uvádza, že sa prikláňa k rozhodnutiu Krajského súdu v Prešove sp. zn. 95/2010 z 27.01.2011. Z tohto rozhodnutia vyplýva, že „Na začiatku revolvingového vzťahu sa údaj o RPMN určiť ako tak dá, pretože výška úveru, úrok, poplatky a obdobie úverového vzťahu vychádzajúce z počtu splátok sú zisiteľné, to však už dobre možné nie je v priebehu revolvingu“.

RPMN predstavuje údaj dôležitý pre vyjadrenie nákladov na úver a spotrebiteľom tento údaj pomáha spoznať, aké všetky náklady budú spojené so spotrebiteľským úverom, aká je cena úveru v porovnaní s ponukami iných poskytovateľov takýchto produktov. Tým, že celkové náklady sú vyjadrené v percentuálnych bodoch, zjednodušuje sa tým spotrebiteľovi porovnanie obdobných produktov na finančnom trhu a tak aj výber toho najakurátnejšieho úveru.

Zákon č. 258/2001 Z. z. vychádza z toho, že ročná percentuálna miera nákladov má byť vypočítaná v čase, keď sa uzatvára zmluva (príl. č.1, pozn. a, b zákona). a) Ročná percentuálna miera nákladov sa vypočíta v čase, keď sa uzatvára zmluva. Výpočet sa vykoná za predpokladu, že zmluva o spotrebiteľskom úvere bude platná na dohodnuté obdobie a že veriteľ a spotrebiteľ splnia svoje povinnosti podľa podmienok tejto zmluvy a k dohodnutým termínom.

b) V prípade zmlúv o spotrebiteľskom úvere obsahujúcich klauzuly povoľujúce zmeny úrokovej sadzby a poplatkov obsiahnutých v ročnej percentuálnej miere nákladov, ale nekvalifikovateľné v čase, keď sa počítala, ročná percentuálna miera nákladov sa bude počítať na základe predpokladu, že úroková sadzba a iné poplatky zostanú stabilné a budú platiť do konca platnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Sám navrhovateľ v hlave 5, § 9 ÚZP uvádza príklad RPMN, avšak vo vzťahu k úverovému limitu 20 000 Eur (tak ako je uvedené v ÚZP) pričom v danom zmluvnom vzťahu bol úverový limit 320 Eur, teda dodávateľ ani len formálne neuviedol RPMN pre daný zmluvný vzťah, hoci ide o údaj rozhodujúci pre porovnanie „ceny“ poskytnutých finančných prostriedkov s cenou na trhu. Takéto konanie nemožno považovať za chovanie v súlade so zásadou poctivosti.

Správne uzavrel prvostupňový súd, že zmluva o spotrebiteľskom úvere údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov obsahovať má.

Ustanovenie § 4 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch uvádza, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí okrem všeobecných náležitostí obsahovať aj ročnú percentuálnu mieru nákladov. Pokiaľ tento údaj nie je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedený, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Navrhovateľ nepreukázal, že by v zmluve bol uvedený údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov, tiež odvolaním nenamietal, že v zmluve nie je údaj o výške, počte, termínoch splátok, priemernej hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnej ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, čo tiež spôsobuje, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa v časti, v ktorej návrh zamietol potvrdil.

Odvolací súd preskúmal odvolaním napadnutý výrok o náhrade trov konania viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania. Odvolateľ namietal len neúčelnosť trov a poukázal na skutočnosť, že vedľajšiemu účastníkovi bola poskytnutá dotácia.

Odvolací súd vzhľadom na viazanosť rozsahom a dôvodmi odvolania potvrdil výrok rozhodnutia o náhrade trov konania. V prejednávanej veci je nesporné, že predmetom konania je nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy. Občianske združenie na ochranu spotrebiteľa je preto oprávnené vystupovať v konaní ako vedľajší účastník v zmysle § 93 OSP. Zákon dáva možnosť, aby v prípade tzv. spotrebiteľských sporov vstúpila do konania ako vedľajší účastník taká právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Cieľom bolo umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby a združenia. Ak ust. § 93 ods. 4 OSP upravuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, z toho možno

vyvodíť len jeden záver a to, že vedľajší účastník má rovnako, ako akýkoľvek hlavný účastník, jednak právo na právnu pomoc pred súdmi a aj právo na náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia. Právo na kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom je v zmysle čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky základným ústavným právom realizovaným v rámci civilného súdneho konania. V súvislosti s tým vzniká účastníkovi (a aj vedľajšiemu účastníkovi) i právo na náhradu trov konania, a teda v zmysle ust. § 137 OSP bez akýchkoľvek pochybností aj právo na náhradu trov právneho zastúpenia.

V danej veci došlo k zamietnutiu návrhu z dôvodu, že navrhovateľ uplatnil nárok nedôvodne.

Občiansky súdny poriadok v ustanovení §§ 142 až 150 ustanovuje pravidlá pre rozhodnutie súdu o náhrade trov konania. Pre všetky prípady rozhodovania súdu o náhrade trov konania platí zásada, podľa ktorej môže byť účastníkovi konania priznaná náhrada len tých trov, ktoré boli potrebné na účelné uplatnenie alebo bránenie práva.

Pojem „účelnosť“ treba chápať ako určitú poistku pred hradením nákladov nesúvisiacich s konaním, resp. pred nákladmi nadbytočnými, či nadmernými.

Pri posudzovaní účelnosti nákladov vynaložených na právne zastúpenie treba dôsledne rozlišovať, či právne zastúpenie advokátom je využitím ústavne zaručeného práva na právnu pomoc, alebo či sa jedná skôr o zneužitie tohto práva na úkor protistrany (napr. zastúpenie celkom v banálnej veci, opakované zastúpenie tzv. hromadných - skutkovo a právne takmer totožných veciach), alebo zrejma snaha zvýšiť náklady konania protistrane (porovnaj nález Ústavného súdu Českej republiky z 25. 03. 2014 sp. zn. I.ÚS 3819/13).

Zásada účelnosti trov potrebných na uplatnenie alebo bránenie práva je vyvoditeľná zo všeobecných zásad efektivity a spravodlivosti občianskeho súdneho konania ako celku a z ústavnoprávneho princípu proporcionality, chrániaceho primeranosť ako hodnotu právneho štátu. Primeranosť súvisí s rozumnosťou v práve, ktorá je chápaná ako vyhľadávanie praktickej rovnováhy v rámci aplikácie práva. Najvyšší súd Slovenskej republiky už v uznesení z 19. 03. 2014 sp. zn. 6 MCdo 5/2013 vyslovil záver, že trovy konania vzniknuté zastúpením advokátom v tzv. hromadných (skutkovo a právne takmer totožných) veciach, kde sa obsah jednotlivých podaní vyhotovených advokátom, mení len o aktualizáciu a individualizáciu tej - ktorej veci, nemožno považovať za trovy nevyhnutne (účelne) vynaložené na riadne uplatnenie alebo bránenie práva na súde.

V danom prípade vedľajší účastník zastúpený advokátom hromadne nevstúpil do viacerých porovnateľných vecí, nepodal „formulárové vyjadrenie“. K veci sa vyjadril po tom, čo mu bol doručený návrh, podal konkrétne vyjadrenie reagujúce na nárok uplatnený navrhovateľom, v súvislosti s podanou konkrétnou žalobou a jej obsahom. Zo strany vedľajšieho účastníka, teda išlo o úkony, ktoré sledovali cieľ - ochranu osoby, na ochranu ktorých bol zriaďovaný, išlo teda o účelné bránenie práva. V súvislosti s takýmto konaním nemožno konštatovať neúčelnosť nákladov vynaložených na právne zastúpenie, a teda správne rozhodol prvostupňový súd, keď vedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov konania za úkony prevzaté a príprava zastúpenia a písomné podanie na súd.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 142 ods. 1 OSP. Odvolaniu navrhovateľa nebolo vyhovené, ak teda bol v odvolacom konaní neúspešný navrhovateľ, patrí náhrada trov odvolacieho konania úspešnému vedľajšiemu účastníkovi. Súd priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania za úkon - vyjadrenie k odvolaniu v súlade s § 13a ods. 1 písm. c/ vyhl. č. 655/2004 Z.z. vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny za 1 úkon t.j. 28,22 € a 1 x režijný paušál 8,39 €, DPH 20 %, teda spolu 43,93 €.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.